

FRYDERYK CHOPIN

Fryderyk Chopin urodził się 1 marca 1810 lub 22 lutego w Żelazowej Woli koło Sochaczewa na Mazowszu. Jest uważany za jednego z najwybitniejszych kompozytorów romantycznych, a także za jednego z najważniejszych polskich kompozytorów w historii. Był jednym z najśłynniejszych pianistów swoich czasów, często nazywany **poetą fortepianu**. Elementem charakterystycznym dla utworów Chopina jest pogłębiona ekspresja oraz czerpanie z wzorców stylistycznych polskiej muzyki ludowej.

Na początku edukacją muzyczną utalentowanego Fryderyka zajęła się jego matka, a gdy miał 6 lat, opiekę nad nim przyjął Wojciech Żywny, który był nauczycielem gry na fortepianie wszystkich dzieci Chopinów. Jednak talent Fryderyka ujawnił się wcześniej; już w wieku 4 lat potrafił bezbłędnie zagrać zasłyszane melodie.

Wojciech Żywny nauczył chłopca podstaw gry i wprowadził w świat wielkiej muzyki. Fryderyk świetnie improwizował, dzięki lekcjom Żywnego zaczął nadawać tym ulotnym kompozycją kształt skończonych utworów. W 1817r. Po raz pierwszy ukazał się drukiem utwór Fryderyka: *Polonez g-moll* dedykowany hrabinie Skarbkowej.

Wiść o młodym utalentowanym Fryderyku szybko się rozniosła, pisano o nim w „Pamiętniku Warszawskim”. Od tego momentu Chopin zyskiwał coraz większy rozgłos i zaczął grać poza domem i kręgiem znajomych. Chłopiec zadebiutował 24 lutego 1818r. na wieczorze Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności wykonując *Koncert fortepianowy*. Wstęp był wielkim sukcesem ośmioletniego pianisty, którego sława jeszcze szybciej rozniosła się po kraju. Zaczęto nazywać go poufale „Chopinkiem”. Otworzyły się też przed nim salony warszawskie.

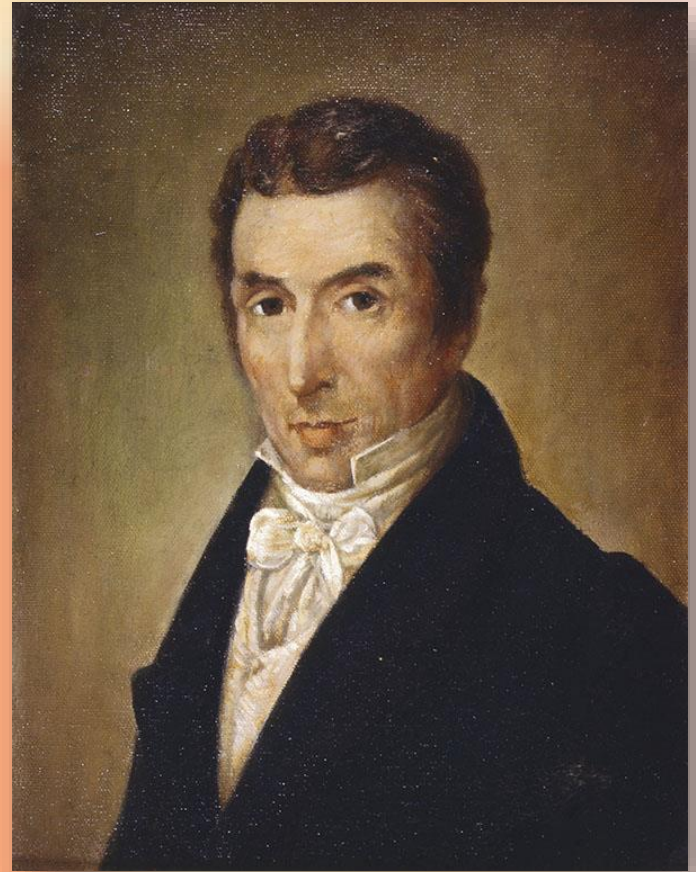

Pianino Chopina

Rodzina Fryderyka

Mikołaj Chopin (1771-1844) W 1806 roku ożenił się w Brochowie z Justyną Krzyżanowską, szlachcianką pochodzącą z Kujaw. Chopinowie przeżyli wspólnie i szczęśliwie 38 lat. Rok po ślubie w Warszawie urodziła się im córka Ludwika, dwa lata później w Żelazowej Woli - syn Fryderyk, zaś kolejne dzieci Izabella i Emilia przyszły na świat w Warszawie.

Mikołaj od 1812 roku uczył języka francuskiego w Szkole Elementarnej Artylerii i Inżynierii, a od 1820 roku był profesorem Szkoły Aplikacyjnej Artylerii i Inżynierii. gdzie jego bezpośrednim przełożonym był ppłk Józef Sowiński. Po powstaniu listopadowym został zatrudniony w Warszawskim Gimnazjum Wojewódzkim, powołanym w miejsce Liceum. Zmarł na gruźlicę.

Tekla Justyna Chopin (1782-1861)

Urodziła się we wsi Długie, w majątku hrabiów Skarbków na Kujawach. Osiemnaście lat mieszkała w pobliskiej Izbicy Kujawskiej. Otrzymała staranne wychowanie z nauką języka francuskiego i grą na fortepianie. W 1806 roku poślubiła Mikołaja Chopina. Miała z nim czworo dzieci.

Po śmierci męża (w roku 1844) mieszkała wspólnie z córką Izabelą i jej mężem Antonim. Do śmierci przechowywała spuściznę po Fryderyku Chopinie, m.in. jego listy pisane do rodziny w kraju, które udostępniła po raz pierwszy Maurycemu Karasowskiemu.

Ludwika Chopin (1807-1855) - najstarsza siostra Fryderyka. Otrzymała wszechstronne wykształcenie ogólne i muzyczne. Jej biblioteka świadczyła o rozległych zainteresowaniach, zarówno naukami ścisłymi, jak i różnymi dziedzinami sztuki. Wyszła za mąż za Józefa Jędrzejewicza, profesora prawa administracyjnego w Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego w Marymoncie z którym miała czworo dzieci. Fryderyk utrzymywał z nią kontakt przez całe życie. Ludwika dwukrotnie odwiedziła brata w Paryżu, była przy jego śmierci.

Izabela Chopin (1811- 1881) - urodziła się w Warszawie jako trzecie z kolei dziecko państwa Chopinów. Otrzymała, podobnie jak jej starsza siostra Ludwika, staranne wychowanie oraz wykształcenie ogólne i muzyczne. Gry na fortepianie uczyła się u Wojciecha Żywnego. Należała do kobiet bardzo skromnych i pracowitych, opiekowała się rodzicami, a po śmierci siostry Ludwiki – także jej nieletnimi dziećmi. Była współautorką dwóch książek dla dzieci i dorosłych. Wyszła za mąż za Antoniego Barcińskiego.

Emilia Chopin (1812 - 1827) - najbardziej uzdolniona z rodzeństwa Chopina. Interesowała się literaturą i sama także tworzyła liczne dzieła. Przedwczesna śmierć nie pozwoliła rozwinąć jej talentu i zapoznać z nim szerszą publiczność. Zmarła na gruźlicę.

Lata nauki Fryderyka

Fryderyk rozpoczął systematyczną naukę najpierw w domu pod kierunkiem ojca, a od 1823r. w Liceum Warszawskim. Łatwo przyswajał sobie wiedzę, zwłaszcza z dziedziny historii i literatury. Okazał się uczniem wszechstronnie uzdolnionym - dobrze rysował i nieźle pisał. Na pierwszym miejscu jednak stała zawsze muzyka.

W 1822r. Wojciech Żywny stwierdził, że przekazał już uczniowi wszystko, co umiał. Wypowiedział wówczas słynne słowa: „uczeń przerósł mistrza”. Chopin rozpoczął wtedy naukę kompozycji u Józefa Elsnera i gry na organach u Wilhelma Würfla.

W październiku 1826r. Fryderyk rozpoczął studia w Szkole Głównej Muzyki w Warszawie. Został zwolniony z przedmiotu instrumentu, ponieważ zauważono nieprzeciętny sposób i charakter gry Chopina.

Rozpoczęcie niezależnej kariery kompozytorskiej

W lipcu 1829, niezwłocznie po ukończeniu studiów, Fryderyk Chopin wraz z przyjaciółmi wyjechał na wycieczkę do Wiednia. Dzięki Würflowi wszedł w środowisko muzyków. 5 listopada 1830 Chopin na zawsze opuścił Polskę: wyjechał z Kalisza i przez Wrocław udał się do Drezna. W czasie drogi Chopin napisał dziennik (zwany *Dziennikiem stuttgarckim*), przedstawiający stan jego ducha podczas pobytu w Stuttgarcie, gdzie ogarnęła go rozpacz z powodu upadku powstania listopadowego. Wedle tradycji, powstały wtedy pierwsze szkice do *Etiudy „Rewolucyjnej*. Utwory tego okresu wypełnione są dramatyzmem, który z wolna zaczyna dominować w twórczości kompozytora.

Pierwsze dni w Paryżu przyniosły radykalną zmianę sytuacji Chopina. Po przygnębiającym pod każdym względem pobycie w Wiedniu przyjęty został do grona najwybitniejszych muzyków. Zdumiewał ich swym talentem, zyskując uznanie i znajdując z nimi wspólny język.

Chopin zaczął prowadzić żywot wirtuoza, komponując utwory, które szybko stawały się modne na salonach. Przyjaźnił się z wieloma wybitnymi muzykami (np. Vincenzo Bellini, Hector Berlioz), był zapraszany na prywatne występy nie jako muzyk, ale jako gość, nawet na sam dwór.

Miłości Fryderyka

Maria Wodzińska (1819-1896) - poznała Fryderyka Chopina, przebywając w Dreźnie w 1835. W 1836 zaręczyli się, lecz rodzina Marii nie wyraziła zgody na ślub, uważając Chopina za zbyt chorowitego jak na męża. Do końca życia jednak rodzina Wodzińskich, zwłaszcza matka Marii Teresa, pozostawała w zażyłych stosunkach z kompozytorem

Jane Stirling (1804-1859) -szkocka pianistka, uczennica Fryderyka Chopina. Nieszczęśliwie zakochana w Fryderyku, który nie odwzajemniał jej uczuć. Po śmierci artysty nosiła bardzo głęboką żalobę, nazywano ją wdową po Chopinie. Do historii przeszło jej przywiązanie, które nie uszło uwadze w świecie artystycznym, oraz materialna pomoc dla rodziny Chopina.

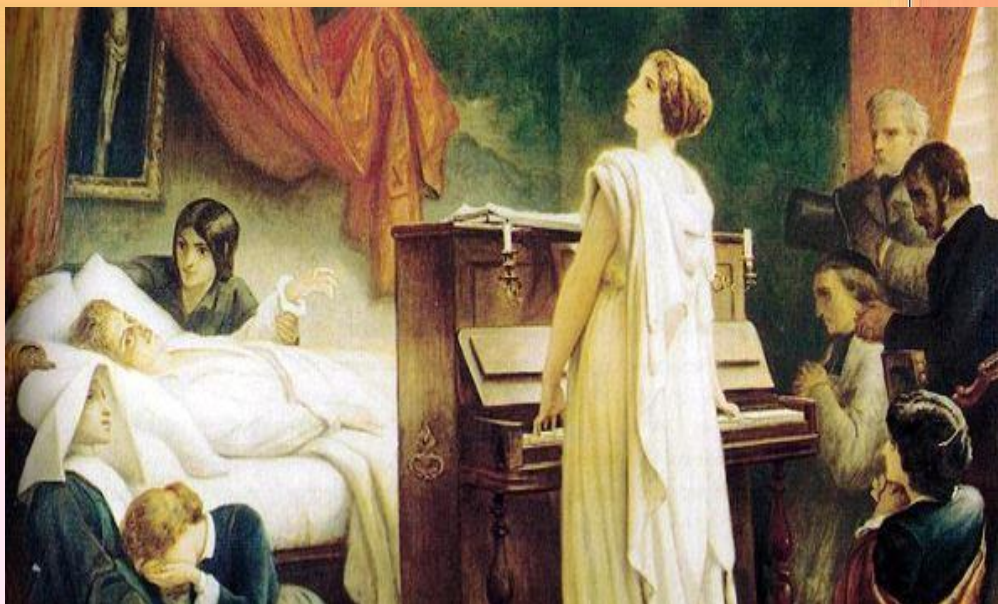
George Sand (1804-1876)

Chopin zrezygnował z planów małżeństwa z Marią Wodzińską dla nowej kobiety. Związek Chopina i George, sławnej autorki poczytnych powieści obyczajowych, znanej ze skandali i licznych kochanków, trwał 9 lat, połowę jego życia w Paryżu. Był to okres szczęśliwy dla Fryderyka. Pisarka bowiem stworzyła mu dom, otoczyła ciepłem i opieką, co pozwoliło artyście poświęcić się twórczości.

Śmierć Fryderyka Chopina

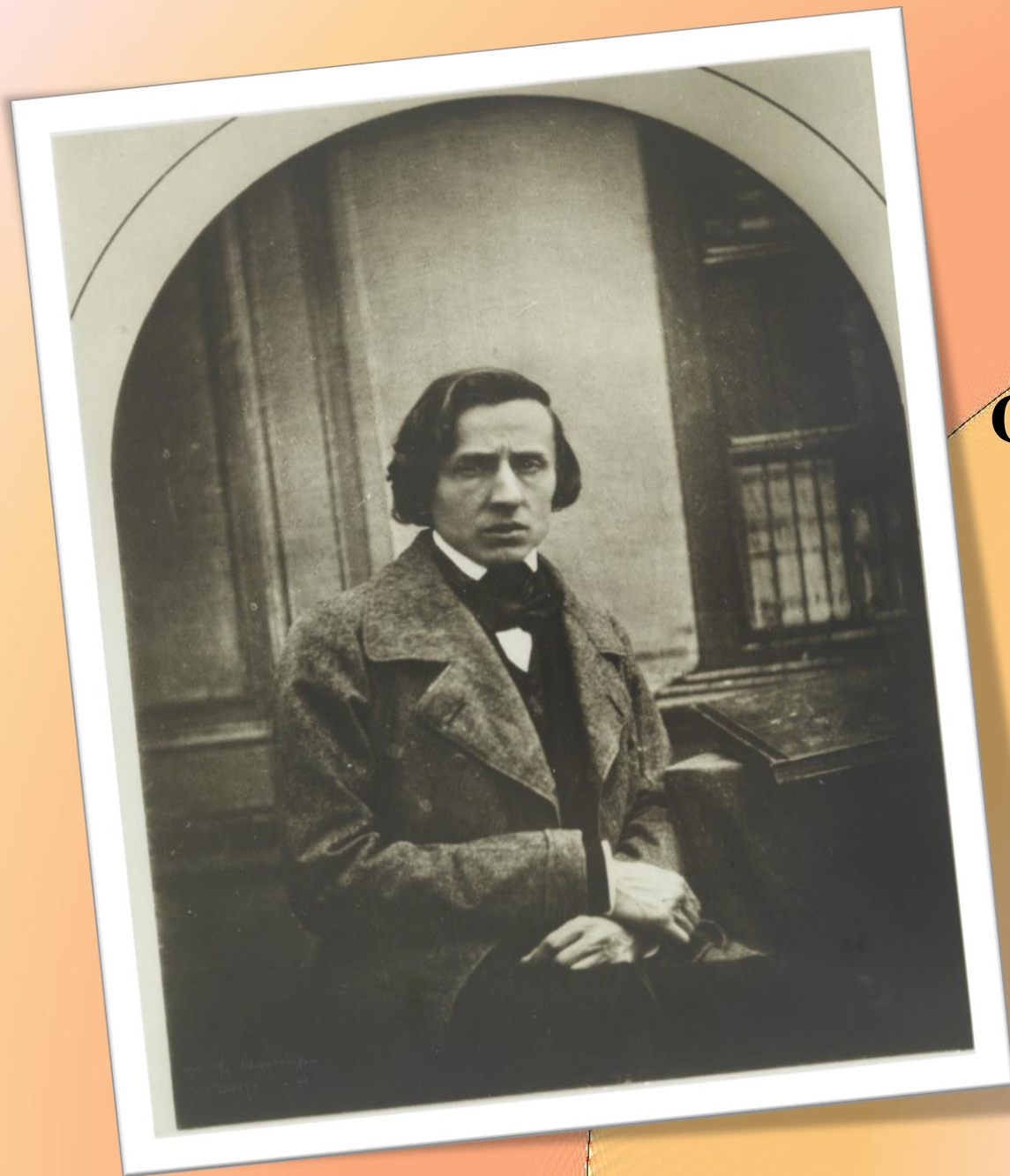
Chopin zmarł na gruźlicę 17 października 1849r. w Paryżu. Pogrzeb odbył się 30 października w kościele św. Magdaleny w Paryżu. Orkiestra grała *Marsz żałobny* z *Sonaty b-moll*. Paryż tłumnie żegnał swego ulubieńca.

Fryderyk został pochowany na cmentarzu Père-Lachaise w Paryżu. Serce Chopina zostało przewiezione do Polski. Od dnia śmierci kompozytora na jego grobie codziennie pojawiają świeże kwiaty.

**Grób Fryderyka
Chopina**
(cmentarz
Père-Lachaise
w Paryżu)

**Ostatnia fotografia
Chopina**

Dorobek kompozytorski Chopina

Artysta skomponował m.in.:

- 57 mazurków,
- 16 polonezów,
- 19 walców,
- 19 nokturnów,
- 4 ballady,
- 4 scherza,
- 3 sonaty fortepianowe i jedna na fortepian i wiolonczelę,
- 26 preludiów,
- 27 etiud,
- 4 impromptus,
- 2 koncerty,
- 4 inne utwory na fortepian z orkiestrą,
- 17 pieśni,
- 2 utwory na wiolonczelę i fortepian, trio fortepianowe,
- inne utwory fortepianowe (ronda, wariacje, marsze), kilka utworów na 4 ręce,
- utwory pojedyncze: *Fantazja, Barkarola, Berceuse, Tarantela, Bolero*.

WARTO ZOBACZYĆ

Dworek Chopinów w Żelazowej Woli

**Salonik Chopinów w Pałacu
Czapskich - obecnie gmach
Akademii Sztuk Pięknych
(Warszawa ul. Krakowskie
Przedmieście)**

Kościół św. Krzyża (Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście)

Muzeum Fryderyka Chopina w Zamek Ostrogskich (Warszawa, ul. Okólnik)

Muzeum Fryderyka Chopina (Warszawa)

Mural z wizerunkiem Chopina

(kamienica naprzeciwko Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie)

Łazienki Królewskie (Warszawa)

Dziękuję za uwagę!

Wykonała

Sylwia Skuza